

Gideon geroepen

Periodethema: Gideon
Richteren 6

KERNTEKST

'Toen keerde zich de HEERE tot hem en zeide: Ga heen in deze uw kracht en gij zult Israël uit der Midianieten hand verlossen; heb Ik u niet gezonden?' (Richt. 6: 14)

UITLEG VAN DE KERNTEKST

De Heere bemoedigt Gideon. Hij zal hem kracht geven. Gideon hoeft het niet zelf te doen. God zal ervoor zorgen dat Israël verlost wordt van de Midianieten. Er zal rust en vrede komen.

BEGINSITUATIE

U kunt niet teruggrijpen om het voorgaande verhaal, omdat dit een extra verhaal is. Het is daarom goed om eerst met de kinderen de context te bespreken: de Israëlieten vergeten de Heere en dienen de afgoden. De Heere laat vreemde volken komen om Israël te straffen. Die volken voeren oorlog, verwoesten veel en roven dieren, oogst (als tarwe en druiven) en bezittingen. In deze nood gaan de Israëlieten tot God roepen.

DOELSTELLINGEN

- De kinderen laten zien dat God de zonde straft als het volk de afgoden dient.
- De kinderen laten voelen dat afgoden en afgodsbeelden niets kunnen.
- De kinderen laten merken dat God ondanks hun zonden toch luistert naar hun roepen en wil helpen in de nood.
- Doorgeven aan de kinderen dat een gelovige helemaal op God mag vertrouwen en niets in eigen kracht hoeft te doen.

INDELING

- De straf van God.
- De roeping van Gideon.
- De onzekerheid van Gideon.
- De afbraak van het altaar van Baäl.
- Het offer van Gideon.
- De ontdekking door de dorpsgenoten.
- De twee tekenen voor Gideon.

OPMERKINGEN

1. Dit is een extra verhaal aan het begin van het seizoen. U kunt het zondagsschooluur beginnen met het vragen naar de vakantiebelevissen. Laat het niet te lang duren of geef enkele kinderen gelegenheid hun verhaal te vertellen en bewaar de andere 'verhalen' voor de volgende week.

2. Bij de voorbereiding kunt u de site <http://abcvanhetgeloof.nl> gebruiken. Zowel voor de jongeren als voor de kinderen wordt het begrip 'geen afgoden', 'geloof' en 'roeping' goed uitgelegd en besproken:

abcvanhetgeloof.nl/geen-afgoden

abcvanhetgeloof.nl/wij-geloven/geloof-jongeren

abcvanhetgeloof.nl/wij-geloven/roeping

www.abcvoorkinderen.nl/wij-doen/geen-afgoden

www.abcvoorkinderen.nl/wij-geloven/geloof

www.abcvoorkinderen.nl/wij-geloven/roeping

ZINGEN

Psalm 9: 10; 46: 4 en 6; 62: 8

Voor de kinderen uit groep 5 en 6: psalm 2: 6 en 7; 18: 9; 40: 2; 60: 7; 118: 13

'U bent mijn schuilplaats Heer' (OTH-2015, nr. 211; WK, lied 462; JdH, nr. 997)

'Leer mij Uw weg, o Heer' (OTH-2015, nr. 258; JdH, nr. 330)

'Je hoeft niet bang te zijn' (OTH-2015, nr. 530; WK, lied 661; JdH, nr. 963)

UITLEG VAN DE PSALM

Psalm 62: 8a De Heere spreekt, dat heeft ook Gideon ervaren. Van God is alle kracht en macht. Gideon heeft meerdere keren Gods stem gehoord en wonderen gezien.

INTRODUCTIE

Praat met de kinderen over 'bang zijn'. Wanneer ben je bang? Waarvoor ben je bang? Wat doe je als je bang bent? Schrijf eventueel wat kernwoorden op het bord.

BRUGZIN OF BEGINZIN

Hoor je het? Heel zachtjes? Klop..., klop...

Vertelling

Waar komt dat geluid vandaan? Als je goed kijkt, zie je een man in een wijnpersbak. Hij slaat met een stok op iets. Slaat hij de druiven kapot? Nee, want als er druiven in een wijnpersbak liggen, trappen de mannen de druiven met hun voeten kapot. Dan loopt het sap eruit. In de bak liggen tarwearen. Met een stok slaat de man de korrels uit de aren. Wie is die man? Waarom slaat hij ze in een wijnpersbak kapot en niet op de dorsvloer?

DE STRAF VAN GOD

Gideon is op dit stille plekje bezig om de tarwe te dorsen. Een wijnpersbak is meestal uitgehakt in de rotsen. Gideon hoopt dat niemand hem ziet. Waarom is hij bang? Gideon weet dat elk moment de vijanden van Israël kunnen komen. Dan moet hij snel kunnen vluchten. Al zeven jaren komen de Midianieten om te plunderen in Israël. Als het koren op het land goed is, nemen ze de hele oogst mee. Zelfs de koeien, schapen en ezels nemen ze mee. Daardoor lijden de Israëlieten honger. Is er dan niemand die hen helpt? Nee en ze durven niet te vechten. De vijanden komen met zoveel soldaten dat ze wegvluchten in de rotsen. Helpt de Heere Zijn volk dan niet? Ja, de Heere zorgt wel voor hen, maar het volk luistert niet naar de Heere. Elk keer stuurt de Heere Zijn knechten naar het volk. Zij vertellen hoe ze de Heere moeten dienen.

Daarom mag hij zeker weten dat het waar is wat God zegt.

MATERIALEN

U kunt een kaart gebruiken om te laten zien waar de Midianieten het land Israël binnenvallen: in de buurt van Jizreël.

Bijbelland in beeld II: de plaat over de wijnpers: in een wijnpers dorst Gideon het koren; in de meeste gevallen wordt een wijnpers uitgehouwen in de rotsen.

BORDPLAN

Gideon

Ofra

Maar het volk dient liever de afgoden van het land Kanaän. Het volk dient de Baäl en de Astarte. Elke keer waarschuwt de Heere het volk, maar keer op keer doet het volk niet wat God van hen vraagt. Daarom straft de Heere het volk en stuurt Hij vijanden naar Israël. *Denk nu niet: wat zijn de mensen in Israël slecht. Jij hoort de woorden van de Heere ook vaak: thuis, op school, in de kerk. Wat doe jij? De Heere zorgt ook voor jou, elke dag. Maar dien jij Hem? Luister jij naar Zijn woorden? De Heere waarschuwt jou en mij vandaag ook.*

DE ROEPING VAN GIDEON

Als Gideon naar zijn huis in Ofra loopt, komt hij langs een grote eik. Hij schrikt als hij een stem hoort: 'de Heere is met u, strijdbare held!' Hij kijkt. Wie is die man? Is hij een vriend of een vijand? Gideon kent de man niet. Hij antwoordt: 'de Heere is met mij? Nou, dat kan ik niet merken. Waarom hebben we dan armoede? Er is zoveel ellende in ons land. We hebben bijna niets te eten. De Midianieten komen al jaren in ons land om te plunderen. Vroeger gebeurden er wonderen, toen ons volk door God uit Egypte gehaald is. Maar nu? De Heere heeft ons verlaten en denkt niet meer aan ons.'

Dan spreekt de Engel van de Heere: 'ga in deze kracht. U zult Israël uit de hand van de Midianieten verlossen. Heb Ik u niet gezonden?' Het is de Heere Die tot Gideon spreekt. Maar tot nu toe had Gideon dat niet in de gaten. Toch twijfelt Gideon nog. Hij zegt tegen de Man: 'hoe zal ik Israël kunnen verlossen? Mijn familie betekent helemaal niets in de stam van Manasse. Ik ben de jongste van de familie. Bovendien zijn we erg arm. Ik beteken niets.' Maar de Engel van de Heere blijft volhouden: 'Ik zal met je zijn. Ik zal de Midianieten verslaan.' Langzamerhand begint het tot Gideon door te dringen wat de Engel zegt. Hij hoeft het niet alleen te doen. God zal bij hem zijn.

Dat mag jij ook weten. De Heere is er altijd. Wat er ook gebeurt. Soms kun je denken dat God ver weg is. Maar Hij hoort en ziet jou altijd. Daarom mag je ook elke dag om Zijn hulp en kracht bidden. Gideon is zelf geen held, maar de Heere maakt hem tot een held. Misschien denk je: ik kan niet veel betekenen. Maar toch kan de Heere jou in Zijn Koninkrijk gebruiken.

DE ONZEKERHEID VAN GIDEON

Gideon wil de Heere iets geven. Hij zegt: 'Heere, als U het echt bent, Die tegen mij praat, wilt U dan laten zien dat het echt waar is? Ik ga een geschenk thuis halen. Wilt U hier blijven tot ik terugkom?' De Heere zegt: 'Ik zal blijven totdat je terugkomt.' Snel loopt Gideon naar huis. Hij slacht een geitenbokje en maakt dat klaar. Het sop doet hij in een kom. Ook bakt hij ongezuurde broden. Het vlees en de broden doet hij in een mand. Weet je wat toch wel bijzonder is? Gideon heeft net gezegd dat hij arm is. Toch neemt hij een geitenbokje en broden. Het is een offer voor de Heere. Gideon heeft veel voor de Heere over. *Hoe is dat bij jou en bij mij? Hebben wij ook zoveel over voor de Heere?*

Gideon neemt alles mee naar de Engel van de Heere, Die nog steeds onder de eik zit. Maar de Engel neemt het vlees en de broden niet aan. Hij zegt: 'Leg het vlees en de broden maar op de rots neer. Het sop moet je erover gieten.' Gideon doet het. De Engel komt bij de rots en raakt met Zijn stok het vlees en de broden aan. Direct komt er een vuur uit de rots. Alles verbrandt. En de Engel? Die is verdwenen. Gideon ziet Hem niet meer. Hij begrijpt nu dat de Man een Engel van de Heere is. Gideon wordt bang. Hij denkt: ik heb de Heere gezien. Nu moet ik sterven. Maar de Heere zegt tegen hem: 'Nee, Gideon. Je hoeft niet te sterven. Je hoeft niet bang te zijn. Ik ben met je.' Uit dankbaarheid bouwt Gideon een altaar voor de Heere. Hij wil de Heere danken voor alles. Hij noemt het altaar: de Heere is vrede!

DE AFBRAAK VAN HET ALTAAR VAN BAÄL

In de nacht roept de Heere Gideon opnieuw. Hij krijgt een moeilijke en gevaarlijke opdracht. God zegt: 'neem de zevenjarige stier van je vader. Breek het altaar van Baäl af en houw de heilige paal en de bomen om.' Deze stier wordt alleen maar gebruikt op heel bijzondere momenten. Het is ook gevaarlijk om het altaar van Baäl kapot te maken. De paal en de bomen die bij het altaar staan, zijn in de ogen van mensen ook heilig, omdat ze bij Baäl horen. Heel stilletjes loopt Gideon met tien vrienden 's nachts het dorp uit. Ze doen precies wat God gezegd heeft: het altaar maken ze kapot. De bomen en de paal hakken ze om. Gideon bouwt op die plaats een altaar voor de Heere. Hij legt het hout erop en offert de zevenjarige stier. Er zijn nu geen afgoden meer in het dorp.

Waar de Heere gediend wordt, is geen ruimte meer voor de afgoden. Alles moet dan opgeruimd worden. *Gideon moet een keuze maken: óf Baäl, óf de Heere. Dat geldt ook voor ons. We kunnen geen twee goden dienen. Of je dient de Heere, óf je dient de afgoden. Als je de Heere dient, wil je ook naar Hem luisteren. Dan vind je de dingen van de wereld niet meer belangrijk. Je wilt de Heere gehoorzaam zijn en naar Zijn geboden leven. Dat is heel moeilijk. Maar vergeet nooit dat de wereld dienen en God dienen nooit samen kan gaan.*

DE ONTDEKKING DOOR DE DORPSGENOTEN

De volgende morgen zien de mannen van Ofra de ravage die aangericht is. Het altaar van Baäl is kapot. De bomen en de heilige paal zijn omgehakt. Het is duidelijk dat er geofferd is. Wie heeft dat gedaan? Die man moet gestraft worden. Dat is zeker! Ze kijken elkaar aan. Eerst maar eens in het dorp vragen of iemand weet wat er die nacht gebeurd is. Al snel horen ze de naam van Gideon, de jongste zoon van het dorpshef Joas, noemen.

Ze weten waar Joas woont en gaan naar hem toe. 'Breng uw zoon Gideon bij ons. Hij heeft het altaar van Baäl kapotgemaakt. De heilige paal heeft hij ook omgehakt. Hij moet gedood worden.' Wat doet Joas? Haalt hij Gideon? Zal Gideon nu door deze boze mannen gedood worden? Nee, Joas is heel slim. Hij zegt: 'willen jullie het voor Baäl opnemen en hem helpen? Dat hoeft toch helemaal niet? Baäl is zelf wel in staat om Gideon te straffen als hij een echte god is.' De mannen zijn het met hem eens. Ze wachten, wachten... Wat gebeurt er met Gideon? Wordt hij gestraft door Baäl? Nee, natuurlijk niet! Baäl is geen god. Hij kan Gideon niet doden. De Heere beschermt Gideon. Hij zal doen wat Hij belooft: Gideon zal het volk verlossen.

Zie je hoe God zorgt voor Zijn knechten? Kan hen dan niets overkomen? Ja, maar alleen als God dat wil. Soms beschermt Hij Zijn knechten op een bijzondere manier, zoals hier bij Gideon.

Gideon is hier niet de held! Hij voert de opdracht van God 's nachts uit. Maar daar komt verandering in. De Midianieten en Amalekieten vallen met een groot leger Israël binnen. Ze zijn al over de Jordaan getrokken en komen nu in de richting van het dal van Jizreël. Hun doel is alle oogst meenemen, de rest vernielen en misschien zelfs wel veel mensen van Israël doden. Wat een benauwde situatie.

Wat moet er gebeuren? Wie moet er helpen? God gaat Gideon helpen! De Geest van de Heere komt op Gideon. God zegt wat Gideon moet doen en geeft hem kracht. Gideon blaast op de bazuin. Dat betekent: alle soldaten van de stam van Manasse moeten zich verzamelen. Hij stuurt ook knechten naar soldaten van de stam van Aser, Naftali en Zebulon. Ze moeten zich klaarmaken voor de strijd.

DE TWEE TEKENEN VOOR GIDEON

Toch aarzelt Gideon nog. Is het echt Gods bedoeling dat hij moet gaan vechten met de Midianieten en de aanvoerder van het leger moet zijn? Hij vraagt de Heere om een teken, omdat hij het zeker wil weten. Hij zegt: 'Heere, wilt U mij laten zien dat het echt waar is? Ik zal een wollen vacht op de dorsvloer leggen. Als alleen de vacht nat is van de dauw en de grond eromheen droog is, zal ik zeker weten dat ik Israël zal verlossen, zoals U gezegd hebt.' De volgende morgen gaat Gideon bij de dorsvloer kijken. Wat ziet hij? De vacht is kletsnat. Hij kan het helemaal uitwringen. Er komt een schaal vol water uit de vacht. De grond is kurkdroog. God laat Gideon zien dat het echt waar is wat Hij zegt. Is het nu genoeg voor Gideon? Nee, hij vraagt nog een teken van de Heere. Hij zegt: 'Heere, wilt U niet boos op mij worden? Ik wil nu graag het omgekeerde: een droge vacht en natte grond. Dan zal ik het zeker weten.' Opnieuw gaat Gideon naar de dorsvloer. Wat ziet hij? De vacht is kurkdroog en de vloer kletsnat van de dauw.

De Heere wil ook jou helpen. Hij vraagt van je dat je Hem vertrouwt. De Heere heeft veel geduld. Dat zie je bij Gideon. Maar God vraagt van je om Zijn woorden te geloven. Je hoeft niet altijd een bijzonder teken te krijgen. De Heere geeft jou Zijn Woord, de Bijbel. Daarin mag je lezen, elke dag. Door Zijn Woord wil God tot jou spreken. Neem daarom de tijd ervoor. Soms heb je het zo druk met andere dingen, dat je geen tijd hebt om in de Bijbel of je dagboek te lezen. Dat is niet goed. Dan laat je zien dat andere dingen belangrijker zijn voor je dan de dingen van de Heere. God heeft zelfs Zijn Zoon gegeven om voor de zonden van de mensen te sterven. Wat erg als we dan niet naar Hem willen luisteren en Hem niet willen dienen.

AFSLUITING

Gideon gelooft het nu. Hij vertrouwt op de Heere. Hij is een Helper in de nood!

VERWERKING

Hieronder ziet u een aantal mogelijkheden. Maak een keuze!

- Sluit aan bij de introductie en praat met de kinderen na over 'bang zijn'. Herkennen ze woorden in het verhaal? Is het te begrijpen dat Gideon bang is? Waarom wel/niet?
- Bespreek met de kinderen wat een 'richter' is: een tijdelijke leider van het volk. Er wordt ook wel gesproken over 'rechters'. Hun taak was om in Israël recht te spreken, maar in de meeste gevallen gaat het over hun militaire optreden tegen de vijanden. Kunnen de kinderen ook nog andere richters noemen?
- De Israëlieten dienden de afgoden. Ga met de kinderen in gesprek over het begrip 'afgoden': alle dingen die je bij God vandaan houden. Zijn er in deze tijd ook nog afgoden? Wat is het verschil tussen God en een afgod als Baäl? Tekenen bijvoorbeeld twee kolommen op het bord en laat de kinderen woorden noemen die bij God en bij een afgod horen.
- Vertrouwen op God. Op welke manier komt dat in het verhaal tot uiting? Is het moeilijk of makkelijk?
- Oorlog kost veel mensenlevens. Zijn er in onze tijd ook nog landen die oorlog met elkaar voeren? Misschien kunnen de kinderen wel concrete dingen noemen. Door oorlog kan er ook honger zijn. U kunt in het gebed mensen in oorlogsgebieden noemen.
- Mogelijk kennen niet alle kinderen het begrip 'dauw'. Leg dit aan de hand van plaatjes/foto's uit. U kunt ook een vacht (of doek) meenemen om concreet te maken wat er bij de tekens voor Gideon gebeurde.
- Op de site kunt u nog een extra verwerking vinden.